У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 118. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 24-го ЧЕРВНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, JUNE 24, 1971 No. 118. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 23 червня 1971

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РИЧАРД НІКСОН ПРИВІТАВ НОВОГО провідника великої професійної спілки „Тімстерів" — вантажників, шоферів та ін. фахів, Френка Фіцсіммонса, який зайняв місце Джеймса Гоффи, котрий сидить у в'язниці і тепер повідомив про свою резиґнацію. Гоффу засуджено за спробу обдурювати суд. Президент Ніксон привітав нового провідника тісї великої професійної спілки особисто в Маямі Біч, на Фльориді, і мав 20-хвилинну промову перед представниками Спілки. „Двері завжди відчинені для переговорів", сказав до них Президент.

АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД ЗСА ВИДАВ ВКАЗІВКУ Бетлеємській Сталевій Компанії надати більше можливостей затрудненим там неграм. Компанія повинна дати змогу кращим чорним працівникам діставати чистіші й більше платні місця, із збереженням усіх прав.

НА ВИМОГУ ДЕПАРТАМЕНТУ ЮСТИЦІЇ „Ню Йорк Таймс" припинив публікувати таємні документи, що стосуються В'єтнамської війни з часу попередньої адміністрації. Справу розглядав Апеляційний Суд у Ню Йорку. Тим часом Федеральний дистриктовий суд у Вашинґтоні дозволив щоденнику „Вашинґтон Пост" публікувати частину тих документів, викрадених з Пентаґону, але Повітовий Апеляційний Суд відразу ж заборонив їх публікацію. Таким чином, у Ню Йорку і у Вашинґтоні відбуватимуться одночасно два суди в тій самій справі, що набрала великого розголосу й характеру конституційної суперечки між Урядом і пресою. Остаточне рішення винесе незабаром Найвищий Суд ЗСА.

ПОЛІЦІЯ В МЕЛВІЛЛІ, НЮ ДЖЕРЗІ, ЗААРЕШТУВАЛА двох юнаків, обвинувачених в культовому сатанинському вбивстві 20-річного Майкела Невелла, якого було знайдено у воді із зв'язаними руками й ногами. Виявилось, що покійний сам прохав двох молодиків, щоб вони його вбили заради „культу сатани". Перед смертю покійний вибрав своє обезпечення в 4 000 долярів і переписав ті гроші на своїх убивць, тепер заарештованих.

НАЙВИЩИЙ СУД ЗСА МАЄ РОЗГЛЯНУТИ Й ВИРІШИТИ, чи Уряд має право таємно підслуховувати й записувати телефонічні розмови запідозрених осіб, без попереднього судового дозволу. Уряд подав цю справу на розгляд суду, бо адміністрацію обвинувачували в порушенні конституційних прав громадян. Підслухування й записи можна робити таємно з допомогою найновіших електронних приладів так, що підслухувані люди цього не підозрівають.

У СВІТІ

ІТАЛІЙСЬКІ ЄПИСКОПИ ЗВЕРНУЛИСЯ з закликом до урядових кіл, педагогів та широкого італійського суспільства, щоб всі вони поборювали упадок моралі та зріст злочинства. У тому заклику промовчано дуже контроверсійну в Італії справу розводів, зате єпископи натаврували аборти, як „вбивання життя". У Римі відбулася конференція 250-ох єпископів і 50-ох духовних та цивільних теологів, у підготові до міжнародного Синоду, що відбудеться у вересні ц. р.

У ЛЮКСЕМБУРҐУ ВЕЛИСЯ наради шістьох міністрів закордонних справ членських держав Европейської Економічної Спільноти (Спільного Господарського Ринку) з представником Британії в справі приступлення Британії до того могутнього західньо - европейського економічного бльоку. Ідеться про суто практичні справи, при чому найбільші труднощі спричинює справа імпорту молочних виробів з Нової Зеляндії, яка, як член Коммонвелту, користується упривілейованими тарифами. Не полагоджено теж ще справи щорічних грошових внесків від Британії до ЕЕСпільноти. Назагал переговори йдуть туго, але поступають вперед.

В ГОЛОВНІЙ КВАТИРІ НАТО У БРЮССЕЛІ РОЗГЛЯДАЮТЬ листу товарів, які заборонені для експорту до СССР і інших комуністичних держав, як такі, що можуть скріпити їх збройний потенціял. Така листа охоплює 50 сторінок друку. Деякі членські держави НАТО самовільно почали продавати Совєтам і іншим комуністичним країнам товари, що фіґурують на тій листі, як ось, Західня Німеччина постачає Москві сталеві широкопромірні рури для совєтських нафтопроводів, а ЗСА недавно звільнили для продажу Комуністичному Китаєві цілий ряд виробів, що їх дотепер не вільно було вивозити.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ У ТАНТ ЗАХВОРІВ і відкликав заповіджену на цей тиждень подорож до Совєтського Союзу і до Монголії. Сидячи за своїм столом в головній кватирі ОН У Тант в минулу суботу раптом заслаб і його відвезли до дому. Покищо не ствержено, чи то була серцева атака, чи просто наслідок перевтоми. У Тант є десятий рік генеральним секретарем ОН. Він заповів, що урядуватиме тільки до кінця цього року й не прийме вибору на нову каденцію.

НА ЛЕТОВИЩЕ ПІД МОСКВОЮ ПРИЛЕТІЛО шість французьких бомбовиків типу „Міраж": це перші після війни західні воєнні літаки, які прибули до СССР з відвідинами. Разом із совєтськими бомбовиками типу МІГ вони будуть продукуватись на совєтському летовищі. Разом із тими літаками прилетіла делеґація французьких летунських старшин під проводом шефа штабу французького летунства, генерала Ґабрієля Ґотіє.

ПОМЕР ІВАН ГАЛИЧИН, БРАТАНОК КОЛИШНЬОГО ПРЕДСІДНИКА УНС

Ню Йорк. — У вівторок, 22-го червня тут помер від серцевої недуги на 54-му році життя св. п. Іван Галичин, молодший, син відомого довголітнього і провідного союзового та громадського діяча Івана Галичина, старшого, та братанок покійного колишнього головного предсідника УНСоюзу, Дмитра Галичина. Покійний Іван Галичин народився в Ню Йорку 19-го червня 1917-го року і від дитинства був членом УНСоюзу. Крім батьків, осиротив дружину Софію та дочку Иоанну Катерину і ближчу та дальшу родину. Панахида відбудеться в четвер 24 червня ц.р. вечером у похоронному заведенні Томаса Квінна при 165-20 Гіллсайд Евеню на Джамейці, Квінс, у Ню Йорку,, а похорон у ранніх годинах з церкви св. Марії в Озон Парку, на Ветеранський католицький цвинтар.

ЗСА розглядали можливість вжити атомову зброю у В'єтнамській війні

Ню Йорк. — Бостонський щоденник „Бостон Глоб" надрукував частину тайних документів Пентагону про В'єтнамську війну, при чому він навів звідомлення з 2-го червня 1964 року про конференцію в Гонолюлю на Гаваях, де тодішній секретар оборони Роберт МекНамара говорив про можливість, що треба буде вжити атомову зброю, якщо до В'єтнамської війни включився б Комуністичний Китай. „Бостон Глоб" приніс теж ревеляції про ролю Уряду през. Кеннеді в поширенні війни у В'єтнамі. Суд у Бостоні, внаслідку зголошеного Урядом протесту, тимчасово припинив дальший друк тих документів у названому щоденнику. Тим часом у Ню Йорку та у Вашингтоні відбулися розправи перед тамошніми Апеляційними Судами в справі друкування засекречених документів у „Н. И. Таймсі" й у „Вашінґтон Пості". Головуючі в обох Судах судді заявили, що вони проголосять свої присуди в найближчих днях. Тому, що Апеляційний Суд у Ню Йорку визначив був початок своїх літніх ферій на найближчий вівторок, то йдеться про те, щоб ще до кінця цього тижня були проголошені присуди. Вони напевне підуть до Найвищого Суду, куди відкличеться сторона, яка програє справу. „Н. И. Таймс" оприлюднив подробиці першої розправи перед окружним судом, який висловився був по стороні того щоденника — від того рішення був відклик до Апеляційного Суду.

Леслі Г. Гелб, який керував студіями і дослідами 7,000-сторінкової збірки таємних документів відносно В'єтнамської війни. В цих студіях взяло участь 36 дослідників і всі вони, згідно з твердженням Ґелба, „мали пересуди".

Президент Ніксон виступив проти ліберального пляну обезпечення здоров'я

Атлантик Сіті. — Президент Ричард Ніксон виступив на конвенції лікарів з критикою ліберального пляну обезпечення здоров'я, заявивши представникам Американської Медичної Асоціяції, що здійснення того пляну знищило б існуючу тепер систему обезпечення в цій ділянці. Президент сказав, звертаючись до кількох тисяч лікарів, що запропонований сенатором Едвардом Кеннеді плян обезпечення здоров'я буде коштувати занадто дорого і зв'язуватиме руки лікарям безліччю різних формулярів, запитників та інших папірців. Президент не назвав сенатора Е. Кеннеді по імени, але всім було зрозуміло, що саме про нього йшлося, а згодом це підтвердив речник Білого Дому. Президент Ніксон сказав, що таке крайового засягу націоналізоване обезпечення здоров'я наробило б лиха всій системі медичної опіки в Америці. За пляном президента Ніксона, крайове забезпечення здоров'я американських громадян мало б бути в приватних руках, і кожний працюючий та його родина мали б своє обезпечення, кошти якого покривали б працедавець і частково працюючий. Убогим родинам допомагала б придбати таке обезпечення федеральна скарбниця. За тим пляном, яких 15 мільйонів людей, котрі не працюють і не є убогими, опинилися б поза обезпеченням охорони здоров'я. За пляном, що його висунув сенатор Е. Кеннеді, майже всі американські громадяни були б заасекуровані так, що їм оплачували б більшість медичних видатків. Фонди на таке масове обезпечення ішли б частково з федеральної скарбниці, частково від стейтів, від працедавців і малою мірою від працюючих.

Американські космонавти нараджуються з совєтськими

Гюстон. — До Центру керованих космічних полетів у Гюстоні, Тексас, прибула група совєтських космонавтів, яку очолює член Ради для міжнародної співпраці в ділянці космічних досліджень д-р Ігор Румянцев. Совєтська група науковців-космолоґів розпочала наради з відповідною американською групою, якою керує директор Центру керованих космічних полетів д-р Роберт Гілрут. Переговори провадяться на базі жовтневого, минулорічного договору про співпрацю американських і совєтських космонавтів. На спільних нарадах будуть обговорені деякі практичні технічні аспекти полетів у стані невагомости, а також проблему стандартного механічного зчеплення американських і совєтських космічних кораблів, щоб легше було виконувати при потребі наукові роботи, або ж відбути в космосі зчеплення для рятунку команди.

Інж. Корчинський доповідав у Люксембурґу

Люксембурґ. — На особисте запрошення Секретаріяту Комісії Европейської Спільноти для справ індустрії, технології та науки, інж. Михайло Корчинський виготовив зі своїм співробітником Г. Стюартом доповідь на тему: „Напрямки розвою зварювальних конструкційних сталей високої міцности у ЗСА". Доповідь зачитано по французьки із рівночасним перекладом на інші мови на міжнародній конференції, що відбулась тут в дні 14-го червня ц. р. Конференція торкалась питань ролі так званих дісперсоідів, цебто сполук таких хемічних елементів як ніобій, ванадій чи титаній із вуглецем або азотом, на міцність і зварювальність сталі. У цім симпозіюмі виступали з рефератами науковці із Бельгії, Великої Британії, Голляндії, Італії, Німеччини та Франції. У своїй праці, інж. М. Корчинський подав огляд розвоєвих тенденцій у ЗСА на полі нових конструкційних сталей спираючись у великій мірі на осяги сталевої фірми Джонс і Лафлін у Піттсбурґу, де він є заступником директора для дослідів.

Сенат поручає відкликання військ з В'єтнаму до 9-ти місяців

Вашинґтон. — Сенат схвалив несподівано в минулий вівторок 22 червня ц. р. додаток до закону про рекрутацію, зголошений головою демократичної більшости в Сенаті, Майком Менсфілдом, який поручає Президентові найдалі до 9-ти місяців після узаконення тієї постанови, в залежності від звільнення американських воєнних полонених комуністами, відкликати з В'єтнаму всі свої збройні сили. Резолюція поручає Президентові запропонувати комуністичній стороні негайне проголошення воєнного перемир'я, встановити остаточний термін для відкликання американських збройних сил та узгіднити з комуністичною стороною сутпневе звільнювання американських і інших альянтських воєнних полонених, відповідно до ступневого відкликування американських військ. За ту резолюцію, яка була додатком до закону про рекрутацію, голосувало 45 демократичних і 12 республіканських сенаторів, себто разом 57, а „проти" було 10 демократів і 32 республіканці. Існують сумніви, чи Палата репрезентантів схвалить ту резолюцію. Речник Білого Дому заявив, що та постанова Сенату все одно не зобов'язує Президента, який буде продовжувати свій плян відкликування військ із В'єтнаму. У тій постанові Сенату нема ніякої згадки про дальшу долю Південного В'єтнаму та його здатність оборонити себе власними силами проти нової ворожої аґресії. Зате нема теж в тій резолюції заборони користуватись бюджетовими сумами на війну у В'єтнамі і ця обставина вплинула на те, що 12 південних сенаторів, які раніше голосували були проти подібної антивоєнної резолції сенаторів МекҐоверна - Гатфілда — тепер голосували за резоцію Менсфілда. Це вперше за весь час В'єтнамської війни Сенат зайняв виразне антивоєнне становище, всупереч волі Президента.

Чу Ен-лай наполягає, щоб ЗСА відмовились від оборони Тайвані

Пейпінґ. — Комуно - китайський прем'єр Чу Ен-лай перевів дві і пів години на обіді, що його видав у честь трьох осіб з американського світу преси — Вілліяма Еттвуда, видавця щоденника „Нюздей", Роберта Л. Кітлі з „Волл Стріт Джернелу" і Сеймура Топпінґа з „Ню Йорк Таймсу". Чу Ен-лай, ствердивши, що оце вперше за останніх 25 років він обідає з американськими журналістами, відповідав свобідно на ставлені йому запити. Він заявив, що єдиною перешкодою для встановлення дипломатичних взаємин між Комуністичним Китаєм і З'єднаними Стейтами є перебування 7-ої американської воєнної фльоти у протоці Формози. Коли б ЗСА перестали збройно охороняти Тайвань, то — заявив він — не було б перешкод для встановлення нормальних взаємин між Пейпінґом і Вашинґтоном. Водчас Чу Ен-лай заявив, що не тільки не було б ніякої „пімсти" Комуністичного Китаю супроти китайців на Тайвані (Формозі) та автохтонних тайванців, але, навпаки ,вони були б „нагороджені" за свій дальший вклад в розвиток Комуністичного Китаю. З'єднання комуністичного китайського суходолу з Тайванню — це „внутрішня справа" китайців, яка не представляла б труднощів, бо однаково китайські комуністи, як Чіянґ Кай-шек визнають існування тільки одного Китаю, а не двох Китаїв, ані теж не визнають існування Комуністичного Китаю і Тайвані, як окремих держав. Чу Ен-лай заявив, що президент Р. Ніксон сам знатиме, серед яких обставин він міг би приїхати з відвідинами до Китаю. Він заповів допущення американських бизнесменів на китайську торговельну виставу в Кантоні та вислання до Америки з гостинними виступами пейпінґських опер й балету. Чу Ен-лай висловився проти експедицій на Місяць, але не заявився виразно щодо совєтської пропозиції скликати конференцію 5-ох атомових держав. Він ствердив тільки, що Китай щойно експериментує атомовою зброєю і не є ще атомовою суперпотугою та що ніколи перший не вжиє атомової зброї. Китай, мовляв, є за повне атомове роззброєння.

Відбувся Другий З'їзд Сеніорату ТУСМ-у

Ню Йорк—В суботу 19 червня 1971 в Еленвіл на оселі СУМА відбувся Другий з'їзд Сеніорату ТУСМ-у ім. Миколи Міхновського, товариства, яке об'єднує у своїх рядах к. членів Товарист - ва Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського.

З'їзд заслухав звідомлення уступаючої Управи, яку очолював проф. д-р К. Савчук, перевів широку дискусію та схвалив дотеперішню діяльність. У другій частині з'їзду, яка почалася доповіддю проф. д-ра Дмитра Штогрина н. т. „Цілі і завдання Сеніорату ТУСМ-у", була переведена дискусія над рефератом та були устійнені напрямні діяльности Сеніорату ТУСМ-у. У своїй доповіді проф. Штогрин заторкнув цілий аспект проблем українського громадського і політичного життя, в тому теж і відтинок діяльности, яку проводить ТУСМ і на тому фоні накреслив проєкцію завдань Сеніорату ТУСМ, як об'єднання колишніх членів ТУСМ, які під сучасну пору займають позиції у професійному і науковому житті окремих країн нашого поселення і які мають всі передумови для того, щоб відіграти відповідну ролю у цьому житті. Доповідач звернув увагу, що найбільшим недомаганням членів Сеніорату ТУСМ-у є те, що вони себе досі не виявили як справді ефективний чинник нашого громадського і політичного життя, остаючись, як сказав він, „в тіні старшого покоління". Розвиток ситуації в нашому житті та уклад відносин є такі, що вимогою часу є, щоб, власне, ота досить численна громада кол. членів ТУСМ, які стоять на тих самих ідейно-світоглядних позиціях, себе належно виявили і щоб „перестали ходити в тіні інших".

В рямках з'їзду працювали окремі комісії, в тому комісія статутова, яка опрацювала проєкт плятформи та правильника Сеніорату ТУСМ-у. Ця плятформа і правильник були прийняті відтак з'їздом. На основі нового вже правильника була обрана Управа Товариства в складі одинадцяти осіб. Головою Товариства обрано д-ра Михайла Сосновського. До Управи обрано: проф. д-ра К. Савчука та д-ра В. Футеязаступники голови, проф д-р П. Гоя, секретар, І. Вівчара, скарбник, проф. д-ра Д. Штогрина, голова студійної комісії, проф. В. Калиновича і проф. д-р Г. Кульчицького, члени студійної комісії, проф. д-ра М. Богатюка, голова редакційної комісії,

(Закінчення на стор. 4-ій)

ПРЕМ'ЄР ТРУДО ПРИЙНЯВ ДЕЛЕҐАЦІЮ КУК, ВИБАЧИВСЯ ЗА СВОЇ ЗАЯВИ

Вінніпеґ. — Президія Комітету Українців Канади в своєму офіціяльному комунікаті з 18-го червня ц.р. подає:

Дня 7-го червня ц.р. делеґація Комітету Українців Канади, в склад якої входили о. д-р В. Кушнір, президент КУК, екзекутивний директор д-р Я. Кальба, фінансовий секретар А. Яремович, Б. Максимець, голова Відділу КУК в Торонто, панна М. Кухаришин, президент Союзу Українського Студентства Канади, проф. М. Р. Лупул з Альбертського Університету, делеґат Відділу КУК в Едмонтоні, і проф. Ю. Даревич з Йоркського Університету, делеґат Відділу КУК в Торонто, мала офіційну зустріч з прем'єр-міністром Канади П. Е. Трудо. Ціллю зустрічі було запротестувати проти двох заяв прем'єр-міністра, зроблених у зв'язку з його поїздкою до СССР в травні цього року, а саме порівняння федеративної системи Канади зі системою СССР і зрівняння ув'язнених в Україні українських інтелектуалів з терористами ФЛКю в Канаді.

Вислухавши відчитаний делеґацією КУК меморіял, прем'єр-міністер Трудо перепросив українську канадійську спільноту за кривду нанесену їй в тих заявах. Хоч прем'єр-міністер Трудо не зайняв становища до основних точок меморіялу КУК під час цієї короткої зустрічі, він приобіцяв у майбутніх переговорах з представниками совєтської влади зайнятися долею ув'язнених українських інтелектуалів, згаданих у меморіялі КУК, на гуманітарній базі. Делеґація КУК і представники федерального уряду Канади висловили переконання про потребу дальших зустрічей з урядовими чинниками з ціллю вияснювання становища канадійських українців у справі відношення Канади до України.

Крім того, делеґація КУК відбула зустрічі зі секретарем стану Ж. Пелетіє і з міністром, завідуючим справами горожанства Р. Станбури для вияснення становища федерального уряду Канади до рекомендацій IV тому Королівської Комісії для двомовности і двокультурности. Рівночасно переведено дискусію над справою майбутнього української мови й культури в Канаді, при чому згадані міністри погодилися з пропозицією делеґації про необхідність відбути дальші зустрічі для вияснення основних вимог української громади в Канаді відносно акту офіційних мов і реґіональної двомовности. Рівнож узгіднено, що федеральний уряд повинен присвятити увагу для закріплення в новій конституції Канади точних правних ґарантій для всіх мов Канади.

Президія Комітету Українців Канади очікує від прем'єр-міністра П. Е. Трудо позитивного становища до справ і вимог, порушених у меморіялі, врученому йому під час зустрічі.

Президія Секретаріяту СКВУ відбула наради

Ню Йорк (СКВУ-УПС)— Чергове засідання Президії Секретаряту СКВУ, що відбулося 11 червня ц. р. у Філядельфії, було присвячене в першу чергу розглядові ситуації на українському церковному відтинку, а також поточним організаційним справам.

На пропозицію митрополита УАПЦ Мстислава, Президія розглянула постанови Собору Російської Православної Церкви та зайняла становище до постанов, що стосуються українських церков, а зокрема проєкту підпорядкувати Московській патріярхії Українську Автокефальну Православну Церкву в екзилі. У цій справі Президія схвалила опублікувати відповідну декларацію та перевести інформаційну акцію на відтинку окремих церков на Заході.

Президія познайомилася з відповіддю архиєпископа А. Касаролі, голови Ради публічних справ Ватикану на меморандум Президії в справі положення Греко-католицької Церкви на Пряшівщині. Президія ствердила, що у своїй відповіді архиєп. Касаролі поминув мовчанкою обґрунтовані ствердження у меморандумі щодо фактичних причин важкого положення цієї церкви. Вирішено опублікувати відповідь архиєп. Касаролі окремо.

Президія прийняла до відома повідомлення управління Українського Євангельського Об'єднання Північної Америки про призначення пастора Володимира Боровського членом Секретаряту СКВУ на місце померлого в грудні 1970 р. пастора Івана Яцентого.

Познайомившися з дальшими заходами в справі членства СКВУ в секторі неурядових організацій Об'єднаних Націй, Президія схвалила дещо ревідований плян дальших заходів у цій справі.

Здійснюючи постанову 4-ї пленарної сесії Секретаряту СКВУ про організацію окремого постійного фонду СКВУ, Президія схвалила опрацьований плян, який буде небавом поданий до загального відома.

На засіданні вирішено продовжувати заходи в справі обліку українських поселень і в рямках загального пляну підтримати проєкт Українського Соціологічного Інституту в Ню Йорку підготовити та опублікувати український статистичний довідник на 1972 рік. Також прийнято рішення щодо форми допомоги ЦЕСУС-ові, підготовки документації про порушування прав людини в Україні в 1970 р., а також щодо чергової пленарної сесії Секретаряту у зв'язку з заплянованим відкриттям пам'ятника Т. Шевченка в Буенос Айрес.

У нарадах взяли участь: П. Лисогір, президент, Ігнат Білинський, ген. секретар, Богдан Т. Гнатюк, скарбник, Матвій Стахів, член та Михайло Сосновський, екзекутивний директор.

Проф. Сацюк взяв участь в мовознавчому конґресі

Сан Хуан — Професор лінґвістики Флоридського Університету, д-р Богдан Сацюк, взяв участь в 3-му Конґресі Латиноамериканської Асоціяції Лінґвістики і Філології, який відбувся в Університеті Пуерто Ріко в днях 7 - 12 червня ц. р. Участь в конґресі взяло коло 200 науковців американського континенту, від Арґентини до Мексіко, та мовознавці з ЗСА і Канади, зацікавлені в Південній та Середній Америці. На сесії, присвяченій теоретичній лінґвістиці, проф. Сацюк виступив з працею п. з. „Лексичні категорії і правило головного наголосу в еспанській мові".

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Мораль і сила

Новітня історіософія відкинула тезу, що не існує моралі в політиці, бо коли можна осягнути намічену ціль також неморальними засобами, то вони — добрі. Досвід всесвітньої історії доказав, що осяги, здобуті неморальними засобами, здебільша нетривкі та що, зокрема, імперії, збудовані на збройних підбоях, ведених по лінії агресивного імперіялізму, швидше чи пізніше заламлюються, бо породжують реакцію збоку поярмлених народів та чужих держав, з інтересами яких даний імперіяліст не рахувався. Ото ж справи моралі в родинному, суспільному й політичному житті не слід розглядати тільки з погляду християнської науки, а й практичної доцільности: нехтування християнської етики доводить до шкідливих наслідків. Але це дуже різногранна проблема.

Колишній дорадник президентів Дж. Ф. Кеннеді і Л. Б. Джансона, проф. Волт Ростов, звертає увагу у статті „Моральність і війна" у „НИ Таймсі" з 22 червня, що, наприклад, пацифізм як заперечення війни яка сама собою є „поганою і грішною", морально виправданий, але в державній політиці шкідливий і погубний, бо заперечуючи всяку війну, демобілізує нарід і виправдує капітулянство супроти ворожої агресії. Дискусійним є також питання моральности в способі ведення війни. Волт Ростов говорить тільки дуже загальниково про „часи після 1940 року" та про „морально виправдані інтереси сили". Цей зворот стосується напевно таких актів, як немилосердне бомбардування німецьких міст, навіть таких центрів культури, як Ляйпціг і Дрезден, та скинення атомових бомб на Нагасакі й Гірошіму із жахливими наслідками для їх цивільного населення.

Проф. Ростов полемізує з чоловим публіцистом „Н.И. Таймсу" Джеймсом Рестоном, який, розглядаючи контроверсійні засекречені документи Пентагону, закидає колишнім Президентам і їхнім дорадникам, що вони не брали на увагу морального аспекту В'єтнамської війни, себто її неморальности. Волт Ростов правильно звертає увагу, що у ще більшій мірі можна б говорити про моральний обов'язок дотримати міжнародні зобов'язання. Всі противники В'єтнамської війни, чи пак політики трьох останніх і теперішнього Президентів супроти В'єтнаму оперують аргументом її неморальности. Але це нотoрійне явище, що докори, критика і закиди приходять лише після невдачі. Коли б президент Джансон закінчив був В'єтнамську війну капітуляцією комуністів, провалом комуністичного режиму в Північному В'єтнамі та ліквідацією В'єтконгу, то напевно він був би по нинішній день президентом Америки і ввійшов би до історії Америки як такий сам переможець, як увійшли до неї всі його попередники, що вели війни і їх вигравали. Найбільша провина президента Джансона не у тому, що він вів „неморальну" В'єтнамську війну, а тому, що вів її так невдатно, що могутня американська великодержава, яка у другій світовій війні перемогла збройні потуги Німеччини й Японії, не зуміла перемогти маленького Північного В'єтнаму і його союзницького підпілля в Південному В'єтнамі.

Полеміка довкола засекречених документів Пентагону, що стосуються В'єтнамської війни, актуалізує прадавню проблему відношення між мораллю і силою, проблему відношення між правом і силою. Можна мати всі моральну аргументи за собою, коли ж вони не мають за собою сили, то можна говорити про їх практичну вартість, про їх перемогу, тільки в майбутності. Аргумент моралі має величезне значення, як рушійна сила, якою є кожна ідея. Але перемога того морального аргументу, перемога ідеї, залежить від реальної сили, на яку складається багато моментів, залежних і незалежних від народу. Ця правда стосується й української державної проблематики та й інших актуальних проблем, які хвилюють вільне суспільство. Коли ті різні слушні українські вимоги покищо не здійснені, то тому, що ми не становимо сили, з якою рахувались би ті, від яких залежить здійснення наших вимог. Єдність суспільства, здисциплінованість, ставлення конструктивізму вище фрази, думання й діяння не тільки задля нинішнього, а й завтрішнього дня — це основні передумови сили, хоч би тільки моральної. На поняття сили складаються і ті „імпондерабілія", які породжують пошану в чужих та які кажуть рахуватися з даним суспільством. Це власне та моральна сила, яка, може, нині й не має реальної змоги перевести слушні вимоги, але яка напевно переможе в майбутньому. Тому її треба творити і серед віри в добру справу — бути впертими й терпеливими.

Роман Рахманний

ЯКЩО ВИ ЇДЕТЕ В УКРАЇНУ...

(Стаття четверга)

Якщо ви їдете в Україну, то будьте приготовані на різні запитання рідних і знайомих про окремі аспекти організованого життя українців за океаном. Водночас і вам годиться запитати їх про деякі обставини їхнього життя.

Ви — вдумлива людина і напевно глибоко переживаєте їхні успіхи та неуспіхи. Звичайно більшість заокеанських українців тривожать свої душі думками про матеріяльні умови життя своїх земляків в Україні. Теж і ви напевно розпитуватимете їх про подробиці їхнього теперішнього побуту та про вигляди на майбутнє.

Це природне і чесне зацікавлення.

Однак, воно не повинно притьмарити вашої мислі — ви не повинні заворожити самі себе лише турботою про їхні матеріяльні вигоди. Ваші рідні, знайомі та й сторонні земляки в Україні є частиною багатомільйоного суспільства, що має власні суспільні, культурні, мистецькі, освітні, спортові, загально - економічні та й політичні інтереси. Вони живуть своїми дотеперішніми досягненнями в якійсь окремій галузі; вони напевно мають якісь власні погляди на теперішнє і майбутнє своєї батьківщини — України. Їм напевно буде приємно, коли ви поцікавитеся їхнім організованим життям — життям української спільноти, яка живе, діє і творить на рідній землі.

Очевидно, не про все можна розпитати протягом короткого перебування в Україні. Про багато дечого може навіть не доцільно питатися, поскільки відповідь не завжди залежить від доброї волі ваших земляків чи знайомих. Відомо бо: є там справи, речі і сили поза ними. Але є теж справи, про які вам варто і доцільно порозмовляти.

Наприклад, таке спільне питання, яке тривожить нас усіх українців, незалежно від місця нашого перебування: — Як можна б, на їх думку, успішніше зберігати і розвинути отой основний інструмент української культури й ідентичности, що ним є українська мова?..

Вони, звичайно, можуть відповісти вам, що для цього є всі законні можливості в Українській ССР, але ви відверто поясніть їм, що лякає нас і дивує чужинців: — Чому в „суверенній" совєтській українській республіці українська мова не є головним засобом порозуміння між українцями на вулицях їхніх міст, містечок і більших сіл?.. — Чому з української совєтської школи молодь виходить русифікована такою мірою, що не користується рідною мовою на кожному місці і при кожній нагоді?..

Це запитання буде пригадкою вашим рідним і знаним, що вони мають такий самий священний обов'язок зберігати українську мову, як маємо цей обов'язок ми —українські еміґранти, закорінені в чужомовних суспільствах і позбавлені будь-якої державної підтримки.

Тож запитайте ваших рідних і знайомих в Україні, чому дедалі більше українців - мешканців УССР посилають своїх дітей у російські школи, якщо вони можуть користуватися законом про важливість рішення батьків у цій справі?.. Оглянувши обстановку довкола себе, ви напевно можете запитати своїх рідних і знайомих, чому написи на вулицях міст і на придорожніх дороговказах зроблено російською мовою?.. Чому різні запитники і форми на аеропортах і залізницях України укладено російською й іншими чужими мовами, а тільки не українською?..

Ваші рідні та знайомі в Україні можуть пояснити вам все це власною вигодою, мовляв, з російською мовою їхні діти матимуть ширші обрії успіху, а батьки мають запевнений спокій і тишину. Тоді поясніть їм, що в сучасному світі дедалі міцніє рух до зберігання національних мов і культур, а не до асимілювання з тимчасовою більшістю.

А втім, прикладом для них можуть бути такі маленькі народи Совєтського Союзу, як латиші, естонці, литовці, вірмени, грузини, які зберігають свої мови в своїх республіках. У місті Вільнюс почуєте переважно литовську мову, хоча те місто було польонізоване десятки років і є в межах СССР від 1944 року.

Якщо ваші рідні та знайомі в Україні скажуть вам, що їм мало відомо про життя тих національностей, тоді ви їх запитайте: — Чому українці в Совєтському Союзі так мало цікавляться життям своїх співгромадян?.. Чому вони мало знають про життя своїх земляків в інших областях України, а зокрема про українців у Російській Федерації — на Кубі, на Вороніжчині, в Казахстані, на Далекому Сході?.. — Чому, врешті, матеріяльні справи притьмарили їхну думку навіть у відношенні до свого наймолодшого оточення?.. Адже дуже мало українців старшого покоління цікавилися долею молодих українців, в'язнених у концтаборах Мордовії за те, лише, що вони обстоюють право українця на власну мову, культуру та конституційні права.

Якщо вам відкажуть, що це, мовляв, дуже небезпечна справа, то запитайте їх: — Чому за права української людини в СССР могли зважитись постояти такі молоді люди, як Валентин Мороз, Михайло Масютко, Святослав Караванський, та десятки інших?.. А Лев Лук'яненко, засуджений на кару смерти, а потім на зменшену кару 15 років концтабору, посмів сказати до віч в'язневі - хохлові: „Якщо б я був єдиним українцем у світі, я таки боровся б за Україну".

Що було і є можливе для цих молодих земляків їхніх, те повинно бути можливе теж для всіх інших наших земляків, в тому числі ваших рідних і знайомих в Україні. Це не ми — еміґранти — але їхні рідні діти, свояки і приятелі з молодшого покоління закликають їх до відродження в собі української національної гідности. Тому запитайте своїх рідних і знайомих в Україні, чому сотки тисяч листів - протестів в обороні тих українських патріотів не послано з України в Київ чи навіть у Москву?.. Скажіть їм, що ми такі протести робимо тут і і вже значно зрушили громадську думку світа, а зокрема в тих державах, де ми живемо.

Багато питань приходить на думку, коли обмірковуєш поїздку українця в Україну. Не всі можна висловити і не одну треба промовчати. Але не сміємо промовчати одного запитання: — Чому Шевченкова могила не має гідного оточення, чому вона не стала досі національним заповідником, гідним тієї пошани, що її має наш поет і борець?..Побувавши на могилі Тараса Шевченка і ознайомившися з її оточенням, ви напевно здивуєтесь, що і в санітарному і в туристичному відношеннях це святе місце українців знаходиться в примітивній стадії пам'яток найвідсталіших країн. Тож запитайте своїх рідних і знайомих, чому в них нема принаймні відваги домагатися від своїх властей — центральних київських, обласних і міських, щоб історичні пам'ятки України не знищувалися, а навпаки, щоб відновленою красою і мовою століть виховували молоде покоління українців у вірі в свою націю.

**

Якщо ви їдете в Україну, ви не можете і не смієте обмежитись лише до обговорення матеріяльних потреб — власних і і ваших земляків. Гідний український турист обміняється з своїми земляками в Україні думками про наше і їхнє організоване життя в кожному відношенні. Для того, щоб ми краще знали одні одних і шляхом в з а ємозрозуміння спільних успіхів і спільних невдач врешті перетворилися в розвинуту новочасну українську націю.

Від нашої гідної поведінки в Україні супроти своїх і чужих залежатиме успіх наших зусиль у тому напрямі.

ХТО НА ЧЕРЗІ?

20-те століття можна назвати „добою переселення народів". Переселювались і переміщуються маси людей, як з доброї волі, наприклад, жиди до Ізраїлю, так і з волі кривавих диктаторів типу Гітлера, Сталіна чи інших квіслінґів гуманізму. Ще інші, свободолюбні люди, самі обирають свободу, втікаючи навіть через заміновані поля Східньої Німеччини, або через Берлінський „мур ганьби". Лише в Індії живуть тепер у брудних і убогих таборах понад чотири мільйони людей, переважно бенґальської національности — вони втекли від переслідувань уряду Східнього Пакистану, який не бажає дати бенґальцям незалежности.

Особливу вимову мають втечі людей з країн так званого комунізму. Втікають з країн - сателітів на вільний Захід, втікають і з самого СССР, при тім, багато фактів нездійснених втеч, мабуть, ніколи не стануть відомими. У совєтській пресі цього року, в тому і в „Радянській Україні" з нагоди „Дня прикордонника", була вістка, що в Чорному морі совєтський патрульний корабель зловив трьох, які намагалися втекти на човні за кордон, до берегів Туреччини. Доля тих героїв - свободолюбців відома наперед.

Хоча як важко вирватися з червоного імперського пекла, все таки в 1950-х роках із Східнього Берліну був утік до Західнього українець-тракторист, молода людина, яка скинула осоружну уніформу совєтської імперської армії і вночі, під обстрілом, добилась до острова свободи Західнього Берліну. З СССР втекли вже на цей бік не лише звичайні люди, а й дочка диктатора Сталіна, Свєтлана Алілуєва - Сталін, втекли актори, науковці, — між ними українець, фахівець з нуклеарної фізики з Київського Університету, д-р Борис Доценко, музики, балерини, співаки... Втікають ті, кому легше, звичайно під час виїздів на черговий „культурним обман" Заходу. Тепер втік видатний совєтський космолог Анатолій Федосєєв, який вже дістав право політичного притулку в Англії і який знає багато чого з нуклеарних таємниць СССР.

Втікачі від „комунізму" — це живі свідки світу неволі, і це ніби про них писала велика Леся Українка: „Повстанем, бо душа повстане".

Негуманно вчинив у випадку з А. Федосєєвим французький уряд, який пишається традиційною гостинністю (колишньою) Франції для політичних втікачів: урядовий Париж, боячись ускладнень із Совєтським Союзом, відмовився надати право політичного притулку цьому видатному втікачеві, і тому довелося йому нелеґально перемандрувати до Англії. Тим часом, Англія виявляє, здається, найбільше зрозуміння до таких обездолених людей. Саме в Англії за останній час здобули сободу письменник Анатоль Кузнєцов, тепер п. Анатоль, у 1969 році, а в 1970 році — видатна балерина Наталія Макарова.

Людина здебільшого поєправжньому відкриває себе, світ і відкриває свою душу лише тоді, коли вже опиниться по цей бік барикади. Так, д-р Борис Доценко з Київського Університету, тепер у Торонтонському Університеті, політичний неповоротець, на зустрічі з професурою і студентами в Торонті відповів коротко на запитання „чому вірить у Бога?": „Тому, що я живу". Письменник Анатоль Кузнєцов виявив уже за кордоном свої великі симпатії до українців і знання української мови, чого не було помітно, коли жив у заґратованому СССР. Навіть дочка Сталіна в спогадах посвідчила, що в Україні гинули мільйони безневинних людей від штучного голоду в 1933 році — в СССР вона про це мовчала.

Вже не існує проблеми, чи будуть далі, чи не будуть, втікати з країн так зв. соціялістичного бльоку. Існує, можливо, скорше таке питання: хто на черзі? Заробляючи мільйони на туристах, Москва почала також платити іншою ціною — політичними втікачами, людьми, яким насправді немає ціни за їхню мужність і переконання.

Л. П.

„КАНАДІЙСЬКА СЦЕНА"

Двадцять років тому в Канаді була створена ініціятивними людьми, в тому кількома журналістами, незарібкова і н ф о р маційна установа під назвою „Канадійська сцена". Вона поставила собі завдання постачати цікаві матеріяли про Канаду різними мовами для так зв. етнічної, себто національної преси в тій країні, щоб читачі тієї преси мали краще уявлення про свою нову країну, її турботи і здобутки. „Канадійську Сцену" було інкорпоровано в лютому 1951 року, а в місяці квітні того ж року вона вже розіслала писані на друкарських машинках матеріяли - вістки 7-ми мовами до 31 газети, що виходили тоді в Канаді різними мовами народів Европи, Азії, Південної Америки. Цього року „Канадійська Сцена" розсилає свої матеріяли до 103 газет у Канаді, що друкуються 23 мовами. Збільшення „етнічної" преси в Канаді приневолило й „Канадійську Сцену" збільшити кількість мов, якими вона подає свої вістки, із 7-ми 20 років тому — до 15 мов у 1971 році.

Не всі матеріяли „Канадійської Сцени" завжди дійсно цікаві для читачів, хоча переважна більшість їх написані фахово і з знанням справи. Проблема в тому, що коли фармерів у степових провінціях може цікавити урожай з гектара в такому-то році, а істориків можуть цікавити дані про прокладення першої залізниці в Канаді, — мало кого, наприклад, з українських читачів могли б цікавити статті про суто місцеві події в деяких частинах Канади, чи ціни на худобу в такому-то місяці. Однак, українська преса і в Канаді, і в ЗСА із вдячністю не раз користувалася послугами „Канадійської Сцени", передруковуючи, наприклад, цікаві матеріяли з життя ескімосів чи індіян на півночі тієї країни, вістку про радіопрограми мовою ескімосів, згадки про українську спільноту в Канаді тощо. Шкода, що українська мова у вістках „Канадійської Сцени" не завжди достатньо відшліфована.

Першим президентом „Канадійської Сцени" був журналіст И. Мек-Г-Гікі, тепер установою керує п-і В. Ослер. Не меншу ролю в житті тієї важливої і потрібної для Канади установи відіграє директор соціяльного Апелю у справах збірки фондів И. Піґґот, екзекутивний віце - президент однієї великої канадійської фірми.

За 20 років праці „Канадійська Сцена" розіслала безкоштовно понад 8 000 статтей та ін. інформацій для різномовної преси Канади й ін. країн, виконавши велику працю, яку зовжди можна удосконалювати.

(Л. П.)

ПІД УВАГУ ПАНЯМ

Тепер у гаряче літо відбуваємо різні фестини й забави, на яких спрагнені учасники випивають багато охолоджуючих напитків, наприклад, Пепсі Кола і т. д. Видаємо величезні гроші на ті напитки в чужі руки, часто нам ворожі. Чи не могли б пані зі Союзу Українок і його Відділи почати „фабрикувати" український квас і прихід з цього вжити на корисні народні цілі. Задля того не треба ніяких апаратів, вистачить невелика дерев'яна діжка. Є такі кваси: 1) хлібний, 2) броварський, 3) журавлинин, 4) запорозький, 5) козацький. Ось припис для хлібного квасу: 2 кг. кислого чорного хліба порізати на шматки, добре висушити в печі на рум'яно; сухарі класти в невеличку діжку, залляти 12 літрами кип'ятку і хай залишиться 10-12 годин, потім процідити; окремо взяти 50 гр. дріжджів і 2 столові ложки пшеничної муки, розміщати в невеликій кількості настою з сухарів і поставити в тепле місце, щоб підійшло; заварити 20 гр. м'яти (можна купити в аптеці — Гавсман у Філядельфії, якщо немає у власному городі), хай добре прокипить і всипати в неї 700 гр. цукру. Як тільки дріжджі підіймуться, відляти їх у настій із сухарів, додати м'яту з цукром, добре вимішати, накрити серветкою і поставити в тепле місце, поки не з'явиться зверху густа піна; її старанно здіймати, бо інакше квас буде дуже бродити в пляшках. Рідину обережно зливати крізь ситко, накрите білим полотенцем, в якусь посудину, а потім наливати у пляшки, але неповні. Пляшки щільно закорковувати і поставити в холодне місце (холодильник). Через 12 годин квас можна пити. Пляшки можна теж і заляковувати.

Такий квас я часто пив у спеку в Одесі, а там спека не абияка, і смакував мені краще, ніж різні газові напитки, а навіть „Єсентукі" вода, пив і на Волині, їдучи із Луцька ніччю на село.

Будь ласка, попробуйте.

Ємлий

Філядельфія

СТО СОРТІВ У МАЛОМУ САДКУ

Учитель Іванівської середньої школи на Кіровоградщині І. Платонів створив „на своїй малій присадибній ділянці", сповістила „Правда" з 13 червня, надзвичайний сад: він виростив 50 сортів винограду і 60 різних сортів груш, слив, вишень і абрикосів-морель. Саджениці із садочку учителя мандрують до колгоспних і шкільного садів.

Володимир Луців

МОЯ ПОДОРОЖ ДО ІЗРАЇЛЮ

(4)

Іншою пам'яткою є велика таблиця „Отче Наш", українською мовою в церкві „Патер Ностер", на Оливній Горі. Українська таблиця є одною із 46-ти таблиць у різних мовах світу. Вона у дуже доброму центральному положенні — безпосередньо при вході. Українські слова до згаданої молитви прислав Преосвященний Архиєпископ Кир Іван Бучко разом із дотацією на цю ціль. Проєкт таблиці зробив полковник Пожар. Проєкт виконав Мирон Ладик. Справами вмурування та іншими роботами займався Василь Луців. Ця таблиця була поставлена заходами Української Громади у Палестині, головою якої був тоді полковник Павло Базилевський. Тут варто згадати, що полковник Базилевський, пан Ладик і тодішній кадет Ростислав Глувко, який, між іншим, був членом згаданої Громади, тепер відомий український мистець - маляр, живуть усі під сучасну пору у Лондоні. Таблицю посвятив о. Володимир Фляк у приявності 16 українців, між ними крім згаданих людей були панове Павленко, Ковальчук, Лящук та інші. Слід висловити признання українським воякам, передусім організаторам цього похвального задуму, що залишив по собі такі пам'ятки на Святій Землі для доброї слави Українського Вояцтва та України.

Таблиця є на приблизно півтора метра довга, і один метр широка. Посередині над молитвою видніє напис Україна латинськими буквами. На чотирьох рогах видніють золоті тризуби, обведені колючими дротами. Вона складається із кілька десяти кольорових кафель.

Відзначення дня померших 24 квітня ц. р. у Єрусалимі

У цей день Ізраїль відзначав День Заглади та Геройства, тобто річницю вимордування нацистами мільйонів людей та відзначення повстання у варшавському ґетто. Маестро Авраменко і я були свідками жалобних відзначень у найбільшій синагозі Єрусалиму. Представники світового жидівства з усіх країн їхнього поселення запалювали свічки, згадуючи при тому число жертв жидів у другій світовій війні. Зворушливі промови рабінів мішалися з тихим плачем учасників.

Рівно тиждень пізніше припала річниця відзначення поляглих за незалежність ізраїльської держави. Всі установи й крамниці були закриті, транспорт нечинний. Вечором президент Ізраїлю Зальман Шазар запалив смолоскип біля Стіни Плачу (найсвятішого місця жидів) в імені парляменту та цілого народу. При цьому він заявив, що поляглі воїни жертвою своєї крови вможливили народові повернутися до своєї батьківщини. Ця церемонія відбулася у присутності військових формацій на чолі із шефом генерального штабу Хаїмом Бар-Левом та якої тисячі людей.

Наступного дня, в роковини державної незалежности Ізраїлю, Єрусалим був вкритий прапорами й іншими декораціями. Ми обидва (м. Авраменко і я) були запрошені до посадника Єрусалиму Теді Колєка на прийняття, яке він влаштовував із тієї нагоди. Прийняття відбулося у Старому місті у славній „фортеці Давида" під голим небом. Перед брамою провіряли запрошення та документи. Дальше стояв посадник міста з дружиною та вітав гостей. На вид маестра Авраменка у чумарці з прапорами в руці та кучмою на голові приявні фотографи та телевізійні апарати звернулись у наш бік, бо, очевидно, козаків щодня у Єрусалимі не побачиш. Мене питали з різних сторін, що то за особа. Один американський жид почувши, що то „фільмовий продуцент із Голівуду" висловив велике здивування. У середині фортеці гостей забавляли дві оркестри, а кельнери подавали їжу і напитки. Якщо не було б на вежах озброєних вояків ,то можна б подумати, що це королівська „ґарден парті" у Лондоні, а не Єрусалим у стані війни. Нараз зчинився певний рух, а з тим оплески. Через браму ввійшов Моше Даян (міністер оборони) в оточенні старшин та детективів. Найбільше оплесків він одержав від приявних американських жидів. Вони, як діти тішилися його приявністю. На прийнятті були також арабські достойники. Це, мабуть, перший раз від шестиденної війни, що вони взяли участь у святкуваннях незалежности Ізраїлю. Але, як кажеться, співжиття це не обов'язково любов. Хоч араби співжиють з жидами та, наприклад, у фабриках чи інституціях є між ними деяка гармонія, то це тільки під час праці. Після цього контакту між ними майже нема. Фізично Єрусалим об'єднаний, але людськими відносинами поділений.

У той самий вечір ми поїхали на гору ім. Герцля, ідейного основоположника Ізраїлю, де відбувалася велика урочистість відзначення незалежности. Простора площа, посередині якої стоїть з чорного мармору могила Герцля. Позаду неї побудовано велику сцену, де примістилася велика оркестра і хор. Над сценою видніла освітлена стріла, спрямована в небо, а під нею напис „Визволи мій народ". Це було, між іншим, цьогорічне мотто у день незалежности. Перед сценою стояло 12 незапалених смолоскипів. Урочистість у присутності тисячів людей, цивільних і військовиків, відкрив речник парляменту Рейвен Баркаш, згадуючи, що ці цьогорічні урочистості є дещо притемнені справою дальшої долі жидів у країнах, вороже до них наставлених. „Ми віддаємо їм честь і гордимося їхньою відвагою" — додав він, думаючи про жидів в СССР та арабських країнах. Після цього відкриття запалено 12 смолоскипів, як символ 12-ти племен дітей Ізраїлю. Смолоскипи підпалювали недавно прибулі із СССР, промовляючи при тому: „В імені моїх братів і сестер, перебуваючих у совєтському засланні, і на славу держави Ізраїлю запалюю цей смолоскип". Під час цих церемоній хор і оркестра співали і грали патріотичні пісні новітнього Ізраїлю. Приявні військові формації робили своїм зовнішнім виглядом і дисципліною глибоке враження. Панцирний корпус передавав армії південного командування перехідний прапор під звуки маршової музики. Тут варто згадати, що хребет ізраїльської армії становлять старшини і вояки, які родилися і виростали, як ізраїльські громадяни від 1948 р. Нова жидівська ґенерація сформована в умовах незалежности бере щораз більшу участь не тільки в армії, але й у торгівлі, індустрії і громадському житті країни. Ця ґенерація за деякий час видасть з себе провідників і буде формувати і вести країну за своїми переконаннями. Вона робить враження свобідніших і менш розгублених людей, як їхні батьки еміґранти. Жиди недвозначно показали на фактах від 1948 року, що не важлива скільність, але якість. Очевидно, що світове жидівство помагає фінансово Ізраїлю, але хто думає, що арабські країни із своїми нафтовими покладами бідні, той помиляється. Справа в організації і в незаперечному патріотизмі жидів.

(Далі буде).

Участь молоді у XVI Конвенції СУА

В дні 22-го травня ц. р. під час Конвенції Союзу Українок Америки, референтка молоді при Централі Наталя Даниленко й на цей раз підготовила панель, в якому взяли участь:

1. Статутова референтка Централі, д-р права Ірена Падох — її тема: „Чого ми очікуємо від молодого членства". 2. Реф. молоді при Окружній раді Філядельфійської Округи, Таня О'Ніл — її тема: „Моя участь у громадському житті". 3. Зеня Черник — її тема: „Моя праця в Союзі Українок". Проводила панелем Оля Гнатейко.

Д-р Ірена Падох підкреслила, що ми старші маємо постійно пам'ятати, що наше молоде членство тут виховане під впливом місцевих обставин і оточення — є відмінне від нас. Залежно від того, як ми до них поставимось такі будуть і осяги праці. Впродовж останніх років до організації вступило 600 нових молодих членок. Треба помогти їм якнайскоріше набути потрібного досвіду, щоб вони були підготовані зайняти провідні становища в нашій організації. Тільки вони можуть принести нові думки й ідеї співзвучні з нашою добою. У всіх ділянках многогранної праці СУА є можливості покращання і удосконалення і це може зробити якраз молоде членство. Поміж ними — професіоналістки, і в них досконале знання мови, оточення в якому живуть і працюють — вони й можуть спростовувати фальшиві відомості про Україну, популяризувати її добре ім'я і упоминатись бодай про такі права, яких добились інші національні групи в Америці. Молоде членство — це запорука того що наша організація буде рости і удосконалюватись.

Молоденька членка Таня О'Ніл заявила, що добра організація — це джерело, яке підсилює кожну одиницю і дає їй наснагу зберегти себе і своїх дітей при українстві. Вона подякувала старшим союзянкам і матерям за той вклад, який вони внесли в розбудову українських організацій, одночасно зауважуючи, що молода людина бачить багато недоліків в цих організаціях. Суперечки, партійне ворогування, гордість, усе це роз'єднує українську громаду — це відкидає і знеохочує до праці. Молода людина переконана, що тільки добре зорганізована, велика громада має вплив і можливості допомогти українській справі. Молоде жіноцтво прагне виховати своїх дітей на добрих громадян — обох суспільств. Джерелом такої наснаги молода жінка вважає СУА. У ньому сподівається зачерпнути потрібного досвіду на користь українській громаді і нашій поневоленій батьківщині.

За неприсутню Зеню Черник, її доповідь читала й давала пояснення Дарія Гординська. Зеня Черник вибрала СУА не тому, що вона жінка, а тому, що ця організація охоплює всі ділянки праці і має широке поле до виявлення здібностей і зацікавлень незалежно від їхньої освіти, переконань та інших прикмет. Вона порівняла громадську працю тоталітарних країн з працею тут і ще раз підкреслила, що можливість кожному себе виявити її притягає. Вона — категорично проти ведення сходин англійською мовою. Треба плекати і удосконалювати рідну мову і допомогти в цьому тим, що цього потребують. Знаючи, що рідна мова є підставою культури нашого народу, СУА звертає велику увагу та оберігає нашу культурну спадщину, що й притягає молоде членство.

В дискусії взяла участь, Оля Гнатейко, вона просила Управу Централі звернутись до церковних зверхників, щоб дати можливість дітям вивчати релігію і молитись рідною мовою. Усі молоденькі членки, які брали участь у дискусіях говорили гарною — літературною українською мовою.

Марія Ганіна

Збірка поета з України Василя Стуса „Зимові дерева" вийшла в Бельгії

Брюссель. — У видавництві „Література і Мистецтво", яке нещодавно випустило друком збірку „Поезії з України" Ігоря Калинця, молодого львов'янина, вийшла друга поетична збірка — „Зимові дерева" Василя Стуса, уродженця Вінничини, з 1964 р. аспіранта Інституту Літератури АН УССР у Києві, а потім будівника підземних залізниць, безробітного та переслідуваного режимом. Як перше, так і це видання вийшли без відома авторів і без зв'язку з ними, а опубліковане з рукописних відписів, що поширюються в Україні. Збірка „Зимові дерева" Василя Стуса, який кілька разів відважно виступав на захист прав української культури в Україні, має 206 сторінок і розділена на три частини: після статті Аріядни Шум із Торонто під наг. „Поезія Василя Стуса" та слова автора поезій „двоє слів читачеві", слідують поезії, розділені на три групи, з яких остання містить „ранні поезії та експерименти". Двокольорову мистецьку обкладинку книжки виконала Аріядна Стебельська, репродуковано також фото і скульптурний портрет Василя Стуса — роботи В. Довганя з 1968 р., глина. Хоча обдарований Василь Стус, який народився в 1938 р., віддавна пише вірші й частково друкував їх в совєтських журналах, дотепер в Україні не вийшла ніодна його збірка, а підготована до друку в київському видавництві „Радянський Письменник" була скреслена з видавничого пляну. В критичному есеї Аріядни Стебельської „Поезія Василя Стуса" сказано, між іншим: „Поет Василь Стус є для нас, читачів на чужині, великою дорогоцінністю, немов грудка рідної землі". „Поет — це людина, насамперед, — пише про себе В. Стус у „Двох словах читачеві". — А людина — це, насамперед, добродій". За такі й подібні „єретичні" гуманні думки — в УССР від 1968 року не публікують поезій Василя Стуса.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в середу, 9-го червня 1971 року в Брукліні, Н. Й., упокоївся в Бозі наш Найдорожчий

ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДО

бл. п.

ПЕТРО ҐУРА

народжений в Підволочиськах, Галичина, проживши 70 років.

ПОХОРОН відбувся 12-го червня 1971 р. на цвинтарі St. Charles, Farmingdale, N.Y.

В глибокому смутку:

дружина — ВРОНИСЛАВА
сини: АНДРІЙ з дружиною
ЮРКО з дружиною
донька — ХРИСТИНА з чоловіком
внуки: ЛОРІ, ЛІНДА і ГРИГОРІЙ

З глибоким смутком сповіщаємо Рідних, Знайомих і Друзів, що 28-го травня 1971 р. після тяжкої хвороби, спочила в Бозі

АННА МАРТИНОВНА ПАНАСЕНКО

проживши всього 53 роки.

Похована на кладовищі Окланд в м. Філядельфії, в Пенсильванії.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

У безмежному горі:
ІЛАРІОН — чоловік
УЛЯНА — сестра

ВІД КООРДИНАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ КАНАДИ І ЗСА ЗА ЗДІЙСНЕННЯ ПАТРІЯРХАТУ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Координаційний Комітет Українських Організацій Канади і ЗСА (Чикаґська Група), нав'язуючи до проголошеного ним „Заяви-становища" та звернень до Святішого Отця та до Українських Католицьких Владик, схвалених зборами — маніфестацією 23-го травня 1971 р. та розглянувши нову ситуацію в УКЦеркві і події, які сталися від часу останньої заяви, додатково стверджує наступне:

1) Обставини, серед яких відбулися філядельфійські свячення 25-го травня 1971 р. залишили по собі дуже прикрі наслідки, включно із великим згіршенням серед вірних нашої Церкви. Сталася велика шкода, що Українські Католицькі Ієрархи ЗСА не взяли до уваги порад Верховного Архиєпископа та прохань мирянських і громадських чинників в Америці про відкладення свячень до часу відбуття Синоду Єпископів УКЦеркви, що був передбачений на половину червня 1971 р. Їхнє прийняття пропозиції Блаженнішого Иосифа було б полегшило і відбуття самого Синоду.

Тому, що ці номінації були порушенням статусу Української Католицької Церкви, філядельфійські свячення відбулися без участи Українських Владик з-поза ЗСА і без участи української організованої спільноти, при рівночасному проголошенні відповідних заяв центральних і низових організацій, навіть при активному опротестуванні.

2) У зв'язку із забороною Ватиканських чинників Верховному Архиєпископові Кир Иосифові Сліпому прибути на відвідини своїх вірних до Канади й Америки, створилася дуже поважна і критична ситуація в нашій Церкві та по наших громадах. Вага хвилини вимагає від нас усіх великої відповідальности в наполегливих зусиллях до збереження єдности і самоуправности нашої Церкви.

3) Координаційний Комітет із свого боку буде усе робити, щоб скріпити нашу Церкву, відновити її нарушену помісність і самоуправність. До цього також просимо наших Владик, Священиків та закликаємо мирянство й організовані громадські чинники, які одностайно повинні стати на оборону своєї Церкви, бо тільки в цьому запорука нашої єдности і перемоги.

Ми повинні далі давати повну підтримку нашому Блаженнішому, Його установам та Синодові Українських Єпископів.

4) Зокрема Координаційний Комітет далі наполегливо буде змагати до скасування заборони Блаженнішому Иосифові відвідати своїх вірних та до того, щоб наш Первоієрарх мав можливість скликати Архиєпископський Синод. Усі ми, а зокрема наші Владики, повинні змагати, щоб Ватикан змінив своє рішення і респектував наші права і самобутність нашої Церкви.

5) В обличчі нових затій на наші національні Церкви, так збоку московської патріярхії, як також у зв'язку із потуранням цим затіям деякими чинниками Ватиканської Курії, ми мусимо згуртувати свої ряди, подвоїти свої зусилля і продовжувати наші слушні змагання за повний розвиток, право на власну церковну організацію і незалежність від всяких політично-екуменічних ініціятив.

Відкидаємо з повним обуренням претенсії Москви прийняти колами Ватикану за доконаний факт, ліквідацію Берестейської й Ужгородської Унії. Також відкидаємо спроби Москви підпорядкувати собі другу українську національну й традиційну Церкву — відроджену перед 50 роками — Українську Автокефальну Православну Церкву, яка вільно існує поза межами совєтського бльоку.

6) Висловлюємо надію, що всі кола, активні у справах нашої Церкви, Владики і Духовенство, громадські і мирянські установи, знайдуть у цих важких хвилинах у собі рівновагу духа, поведуть далі розумну й успішну акцію, видержать протинаступ різних сил та зрозуміють історичну відповідальність, яку поставила перед ним сучасна хвиля за долю Рідної Церкви та Української Церкви взагалі.

ЗА КООРДИНАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЗСА І КАНАДИ ЗА ЗДІЙСНЕННЯ ПАТРІЯРХАТУ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ:

Д-р Юрій Городиловський, заступник голови — Микола Денисюк, секретар

Інж. Роман Бігун, Д-р Андрій Гасцький, Орися Гарасовська, Д-р Роман Кобилецький, Д-р Ярослав Кокорудз, Мґр. Еміль Малич, Д-р Василь Маркусь, Михайло Панасюк, Д-р Роман Смик, Д-р Мирослав Харкевич, Олесь Черінь — члени Чикаґської Групи Координаційного Комітету.

Відбувся Другий З'їзд Сеніорату ТУСМ-у

(Закінчення зі стор. 1-ої)

мгр Є. Гановського та інж. І. Заяця, члени редакційної комісії. На голову комісії зв'язків з українськими науковими установами обрано проф. д-ра В. Лучкова, уповноважнюючи його цю комісію скомплектувати.

У плятформі, яку прийняв з'їзд, з'ясовані ідеологічні заложення Сеніорату ТУСМ-ак товариства, що стоїть на націоналістичних позиціях і яке ставить собі за мету під кутом цих позицій розгортати свою студійно-дослідну та громадсько-політичну діяльність.

В рямках з'їзду відбулася зустріч та обмін думками з членами Світової Управи ТУСМ-у (інж. Б. Кульчицький та мгр. Р. Сеньків) та членами управи ТУСМ-у в ЗСА (Б. Футала, А. Лозинський, О. Черінь). В широкій дискусії були з'ясовані та уточнені різні питання та узгіднено напрямні співпраці між Сеніоратом ТУСМ-у а студентськими об'єднаннями ТУСМ-у в окремих країнах.

Показ української історичної ноші в Олбані, Н. Й.

Трой, Н. Й. — Заходом Ювілейного Громадського Комітету округи Олбани для відзначення 100-річчя народження Лесі Українки, під проводом В. Літинського, відбувся 6-го червня ц. р. в Олбані-Колоні показ української жіночої ноші.

Історичні одяги позичено від 64-го Відділу СУА з Ню Йорку, що має велику заслугу у відтворенні і репрезентації наших жіночих одягів від найдавніших часів.

Д. Кушнір, заст. голови Комітету привітала понад 250 гостей з цілої Округи. Вступне слово англійською мовою сказала, І. Білас. Рецитації укладу поета, Л. Полтави виголосили: Л. Боднар, У. Омецінська, Є. Бережанська й Д. Свідерська. Модельками були: Л. Пацак, У. Коргун, Є. Білинська, О. Гарасимяк, О. Павлів, Р. Герець, І. Назарко, Я. і А. Ракочі, Х. Мацюк, О. Сенета, Д. Мокий, А. Хомич, Н. Сосяк, М. Свідерська і Я. Кушнір. 16 одягів, починаючи від сарматського, аж до київського з 18-го сторіччя, дали перекрій історичних жіночих одягев України, впродовж 1000 років. Одяги пояснювали З. Білас українською , І. Білас англійською мовами. Дириґент Я. Кушнір підібрав відповідні мелодії до кожного одягу, та виконував музичний супровід на фортепіяні, а І. Сенета на мандоліні.

В музично-вокальній програмі виступали солістки Т. Бабяк — сопран та А. Базар — сопран і виконали пісні до слів Л. Українки при фортепіяновому супроводі Л. Ліцинської, що відіграла теж дві сольові точки.

Вкінці Д. Кушнір подякувала всім виконавцям програми й гостям, зокрема голові 64-го Відділу СУА з Ню Йорку, М. Савчак, і культ.-осв. референтові того ж Відділу-Л. Артимишин, що привезли одяги. Членки жіночих товариств з Амстердаму, Вотервліту і Коговсу подбали про перекуску для гостей.

Ця друга з черги імпреза з нагоди 100-річчя народження Лесі Українки випала незвичайно вдало, завдяки наполегливій праці нашого жіноцтва, що репрезентувало себе якнайкраще. Не тільки українські гості, але й американські, були захоплені красою української історичної ноші.

Осінню відбудеться третя ювілейна імпреза-концерт у честь Лесі Українки, при участі організацій нашої молоді й жіноцтва.

І. Дурбак

Вписи на Літній Семестер у Менор Джуніор Коледжі

Дженкінтавн, Па. — Дирекція Менор Джуніор Коледжу під керівництвом Президента Коледжу Матері Ольги, ЧСВВ, повідомляє, що бажаючі можуть ще до 25 червня включно зголоситись телефонічно на Літній Семестр студій при Коледжі. Телефон 885 - 2360. Літній Семестр у цій високій школі поблизу Філядельфії розпочинається 28 червня й буде тривати до 30 липня 1971 р. Бажаючі студенти можуть здобути під час Літнього Семестру: з англійської мови — 3 кредити, з англійської літератури — 3 кредити, із соціології — 3 кредити. Офіційний день реєстрації є в п'ятницю 25-го червня. Зголошуватись тоді треба особисто, а тепер можна телефонічно. Адреса Коледжу:

Manor Junior College, Fox Chase Manor, Pa. 19046.

ІВАН ТАРНАВСЬКИЙ

(Посмертна згадка)

У першу п'ятницю квітня, на українському кладовищі Парми, Огайо, поховано визначного громадянина українського Клівленду, Івана Тарнавського, що після затяжної недуги упокоївся в Бозі на 69-му році життя, залишаючи в глибокому смутку свою дружину, Олену з дому Данчо, дві дочки, трьох синів і семеро внуків.

Іван Тарнавський — нащадок старого українського роду, що своїм корінням сягає до старшини гетьмана Мазепи. Після Полтавського бою полковник Петро Тарнавський перейшов до Галичини й тут дав початок родові, що пізніше видав династію священиків, з яких останній був батько Івана, о. Филимон, парох Манаєва на Зборівщині, а пізніше канцлер філядельфійської єпархії, за єпископа К. Богачевського. Тарнавські є споріднені з Маркіяном Шашкевичем, пробудителем Галицької Землі і генералом Мироном Тарнавським, головним командантом Української Галицької Армії.

Сл. п. Іван приїхав до Америки 12-літнім хлопцем у 1913 р., разом зі своїм старшим братом, на відвідини до свого батька, в Обурн, Н. Й. Вибух першої світової війни примусив св. п. Івана залишитися на стало. Решта родини приїхала з України в 1920 р. Свою освіту Іван завершує в Стаунтон Мілітарі Академі (Вірджінія). З Обурн о. Филимон переходить на пароха церкви св. Петра і Павла до Клівленду, де в той час добре розвивається, оснований 1915-го р. щадничий банк — „Де Юкраініан Сейвінгс Ко.", якого завданням — допомагати нашим людям кредитом на закуп домів. Св. п. Іван тут стає на працю в 1923 р. і зв'язує з цим банком ціле своє життя. Закінчує право на Клівеленд Лов Скул і в 1932 р. стає адвокатом. У банку — спочатку асистент секретаря, 1925-го р. стає секретарем, 1948-го р. — директором, 1960 р. — президенттом. На протязі 42 років — від 1925 до 1967-го — він сповняє функції головного керманича, а пізніше також і адвоката банку, що від 1955-го р. був відомий під назвою „Де Парма Сейвінг Ко." Під проводом св. п. Тарнавського — цей банк проходить почерез велику депресію 30-тих років, без ніяких витрат для депозиторів і переживає свій розквіт д 1950 - 1967 рр. зростаючи за той час з трьох до 28-ми мільйонової установи. На основі рішення уділовців, яке перейшло більшістю 88% голосів Де Парма Сейвінг Ко. в 1967 р. зливається з найстаршою щадницею Клівленду „Вест Сайд Федерал Сейвінг енд Лоан Ен'н. Тарнавський залишається членом дирекції Вест Сайд Федерал до самої смирти. Св. п. Тарнавський також довгі роки був директором і секретарем української корпорації, що провадила пекарню „Обурн Бакінг Ко." Довгі роки він провадив свою обезпеченеву фірму „І. Тарнавський Іншуранс Ейдженсі.

Професійні обов'язки не залишали йому багато часу на громадську працю. Він був більше активний у тридцятих і сорокових роках у різних корисних ділах таких, як культурні городи, акції в зв'язку з пацифікацією, голодом на Україні, Карпатською Україною, а зокрема допомогова акція новоприбулим, коли-то він особисто допоміг 1500 новоприбулим поселитися в Клівленді. Пізніше можна було його зустрінути при такій діяльності, як фонди на Енциклопедію Українознавства, чи створення Конференції Українських Фінансових Установ Америки (КУФУА). Виразно пригадується мені, як ми разом машерували в поході у Вашингтоні на відкриття пам'ятника Шевченкові. Під політичним аспектом, завжди був симпатиком гетьманського руху. — Улюбленою відзнакою, яку він роками носив причіплену до вилоги блюзки, була відзнака УККА. Незалежно від його особистої участи сл. п. Тарнавський завжди був готовий піддержати добрий задум щедрим грошевим датком. У своїй скромності він ніколи не афішувався. Та не знаю, чи є хто в Клівленді між нашими людьми, що дав більше на народні й церковні цілі, як Іван Тарнавський. Ще недавно він дав 1000 дол. на Катедру Українознавства в Гарварді, 4000 дол. на церкву, 5000 дол. на духовну семінарію. Українське Професійне Товариство в Огайо в 1963 р. наділило його почесною грамотою „Мен оф тге Ір". Серед фінансових кругів сл. п. Тарнавський втішався великою пошаною, як правдивий джентелмен і солідний бизнесмен. Банк, який він очолював , мав опінію добре провадженої, здорової й сильної фінансової установи. Тому, в 1961 р. окружна банкова ліґа, що охолює 40 щадничих банків „Куягоґа Каунті Сейвінгс енд лоан Ліґ" вибирає сл. п. Тарнавського своїм президентом. Пізніше пропонували йому зайняти становище суперінтендента щадниць в стейт Огайо, але він відмовився. Минулого року, в листі до св. п. Тарнавського президент Федерал Гоме Лоан Банк, що є центральним банком, заявив: „уважаю за особливу честь, що можу Вас зачисляти до круга моїх приятелів". Для клівлендського професійного світу сл. п. Тарнавський завжди залишався представником української громади. Не раз я був свідком розмов, у яких він вияснював чи боронив українські справи.

Іван Тарнавський був перш за все джентелменом; культурний, тактовний, ввічливий, скромний, терпеливий, завжди готовий допомогти другому. І дійсно релігійна людина. Відзначався незвичайною працьовитістю. Особливою чертою його характеру — було високе почуття відповідальности за зложені в банку людські гроші. Він уважав за свій святий обов'язок господарити ними обережно, щоб нікого ніколи не наразити на витрату.

Історик українського поселення в Америці завжди буде мусіти зупинитися на постаті Івана Тарнавського, одного з промінентних індивідуальностей т. зв. старої іміґрації, а передусім — екзекутивного директора найбільшого банку, який українська діяспора створила досі.

Д-р Михайло Тимків

У КИШЕНЕВІ НА СОВЄТСЬКІЙ МОЛДАВІЇ РОЗПОЧАВСЯ судовий процес проти 9-ох жидів, оскаржених в „антидержавній діяльності". Вони буцім-то були причетними до змови на схоплення совєтського літака в Ленінграді в 1970 р. В цій справі відбулися 4 розправи й засуджено 25 жидів.

ЧОТИРНАДЦЯТЬ МІЛЬЙОНІВ 400 000 ОСІБ У ЗСА перебувають на утриманні соціяльної опіки, про що повідомив Департамент освіти, здоров'я і обезпечення. Минулого березня було найвище число „новобранців" на утриманні соціяльної опіки — „велферу": 235 000 осіб, головно родин з дітьми.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ЮХИМ ТКАЛИЧ — член УНС Відд. 301 Т-ва Д. Вітовського в Чикаґо, помер 15-го квітня 1971 р. на 79-му році життя. Покійний народився в Запоріжжі, на Україні. Став членом УНСоюзу в 1950 році. Полишив в смутку правнука Олександра, внуків Євгена з дружиною, Єлисавету з мужем, сина Федора і рідних у Краю. Похорон відбувся 17-го квітня 1971 р. на цвинтарі Елмвуд Рівер Ґров в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять !
Секретар Відділу

Д-Р ОНУФРІЙ ПОГОРЕЦЬКИЙ — член УНС Відд. 221 Б-ва св. Стефана в Чикаґо, Ілл., помер 31-го травня 1971 р. на 79-му році життя. Покійний народився в селі Колбаєвичі, пов. Рудки, Україна. Полишив в смутку дружину Стефанію, дочку Мирославу Чижик. Похорон відбувся 3 червня 1971 р. на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять !
Т. Шпікула, секр. Відд.

АННА БАЛКО — членка УНС Відд. 476 Т-ва Арх. Михаїла в Гудсон, Н. Й., померла 12-го травня 1971 року на 75-му році життя. Покійна народилася в селі Настасів, пов. Тернопіль, Україна. Стала членкою УНСоюзу в 1941 р. Похорон відбувся 14-го травня з похорон. заведення до Української Правосл. Церкви св. Арх. Михаїла. Рідні, члени і знайомі відпровадили її на вічний спочинок на цвинтар Гудсон Сіті Парк Семетері.

Вічна Їй Пам'ять !
Павло Маряк, секретар

ІВАН СТЕЧНА — член УНС Відд. 481 Т-ва ім. Івана Франка в Карнеґі, Па., помер 25-го травня 1971 р. на 82-му році життя. Покійний народився в с. Свобода, пов. Рогатин, Україна. Став членом УНСоюзу в 1941 році. Полишив в смутку доньки Анну, Олену, Марту Дороту, 7 внуків та 1 правнука. Похорон відбувся 28-го травня 1971 р. на цвинтарі Пресв. Тройці в Карнеґі, Па.

Вічна Йому Пам'ять !
Микола Сивий, секретар

МИХАЙЛО ПАТТЕРСОН — член УНС Відд. 464 Т-ва ім. Лесі Українки в Ошаві, Онт., помер в Норт Бей, Онт. на 61-му році життя. Покійний народився в Вінніпезі, Ман. Став членом УНСоюзу в 1959 році. Полишив в смутку дочку Ґейл, 8-х братів, 5 сестер, 1 зятя і 3 внуків. Похорон відбувся 26-го травня 1971 р. на цвинтарі св. Юрія в Ошаві.

Вічна Йому Пам'ять !
Н. Хомин, Секр. Відділу

ІГНАТІЙ ХОМЕТА — член УНС Відд. 370 в Ню Гейвен, Конн., помер 18-го травня 1971 р на 78-му році життя. Покійний народився в селі Лабарівки, повіт Гусятин, Галичина, в молодих роках приїхав до Америки. Став членом УНСоюзу в 1926 р. Полишив у смутку дружину Марію, сина Станіслава і двох внуків. Рідні, приятелі і члени Союзу відпровадили Покійного на вічний спочинок, на цвинтар св. Лаврентія, в Вест Гейвен, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Гіна, Секретар

ВАСИЛЬ ТЯЖКИЙ — член УНС Відд. 506 Т-ва Золота Липа в Амгерстбурґ, помер несподівано на 18-му році життя. Став членом УНСоюзу в 1971 році. Полишив в смутку тата Олексу, маму Анну, Брата Любомира, сестру Лесю, замужню Ярему. Похорон відбувся на цвинтарі в Агерстбургу.

Вічна Йому Пам'ять !
Андрій Маєвий, секретар

НИКОЛА ДЕРЕН — член УНС Відділ 370 в Ню Гейвені, Конн., помер 4-го червня 1971 р. Покійний народився в селі Прошови, пов. Тернопіль, Галичина, 13-го травня 1886 р. Молодим хлопцем, 19-ти років, приїхав до Америки. Полишив в смутку дружину Марію, шість дітей: Анну, Фрозину і Марію, синів Івана, Михайла і Йосифа і 8 внуків, та сестру Марію Сидор. Похорон відбувся до церкви св. Арх. Михаїла, де Покійний був парохіянином, і по відправі Служби Божої і Панахиди, родина й приятелі відпровадили Покійного на вічний спочинок на цвинтар св. Лаврентія в Вест Гейвен, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!
Василь Гіна, Секретар

ТАРЗАН, Ч. 6579. Тарзан плянує врятування Леолі . . .

WELCOME TO OUR TUPI COUNTRY, TARZAN, FRIEND OF BONGOS! MAY YOU ALSO BE FRIEND OF TUPI PEOPLE... IN OUR GRIEF!

8-31 6579

CHIEF MATABUSI HAS MUCH ENGLISH MONEY, SIR! HE WISHES TO HIRE THIS PLANE TO FLY WARRIORS IN PURSUIT OF WARUNG KIDNAPPERS!

Вітай, Тарзане, приятелю бонґів, до країни тупів! Будь також приятелем народу тупів — у нашій журбі!

Вождь Матабузі, пане, має багато англійських грошей! Він хоче винайняти цей літак, щоб повезти воїнів в погоні за поривачами дітей варунґами!

На вид вояків варунґи можуть вбити його доньку!

Краще, щоб ти, Абузі, полетів з нами, щоб врятувати її живою . . . під час коли вояки йтимуть за нами!